

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2017

Kiruna kommun

Conny Erkheikki
Auktoriserad revisor

Mars 2018

pwc

håll

Inne-

1.	Sammanfattning	3
2.	Inledning	4
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2.	Revisionskriterier	5
3.	Granskningsresultat	6
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	6
3.1.1.	Iakttagelser	6
3.1.2.	Revisionell bedömning	7
3.2.	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Revisionell bedömning	10
3.3.	Rättvisande räkenskaper	11
3.3.1.	Iakttagelser	11
3.3.2.	Revisionell bedömning	11

2018-03-26

Andreas Jönsson
Uppdragsledare

Conny Erkheikki
Projektledare

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för 2017. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2017 är vid en sammantagen bedömning uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är vid en sammantagen bedömning delvis uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är styrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9 a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Granskning av resultatsammanställning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten omfattas inte av denna granskning.

Nämndernas redovisning av sitt uppdrag har inte granskats inom ramen för årsredovisningen utan ingår istället i granskningen av den övergripande ansvarsutövningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma. Vårt uppdrag omfattar inte en granskning och prövning om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2018-03-23. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2018-03-26.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningsansvarig.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Gr anskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och text.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och verksamhet.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Större investeringsprojekt (över 5 mnkr) redovisas med startår, planerade slutår, total budget och prognos över total kostnad.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Totalt redovisar nämnderna ett underskott mot budget med 8,9 mnkr.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott om 3.997 tkr mot budget. Underskottet beror främst på att centrala poster felbudgeterats med Lapplands kommunalförbund.

Socialnämnden redovisar ett underskott om 4.585 tkr mot budget. Som främsta orsak anges hemstödsavdelningen som gått med 5 mnkr i underskott.

Överförmyndarnämnden redovisar ett underskott om 1.587 tkr mot budget. Detta beror på ökade personalkostnader och högre lokalkostnader.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Kommunen klarar balanskravet och redovisar ett balanskravsresultat på 35 mnkr.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2017:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Resultatet ska på sikt uppgå till minst 1 procent av skatter och statsbidrag.	Utfall 65,4 mnkr/4,4 %	Målet har uppnåtts.
Intäkter från försäljning av mark och marktillgångar skall i huvudsak användas till köp av ny mark och byggandet av nya bostäder i Kiruna.	30,5 mnkr reavinst. Reserverat för framtida bruk.	Målet har uppnåtts.
Investeringar ska i normalfallet finansieras genom internt tillförda medel. Upplåning ska endast ske till större investeringsprojekt.	Självfinansiering 120 mnkr av 444 mnkr.	Målet har inte uppnåtts.
På sikt ska tillräckliga resurser avsättas till underhåll av kommunala fastigheter så att fastigheter, byggnader och fastighetstillbehör inte skadas eller förstörs på grund av eftersatt underhåll.	19 mnkr satsat vilket motsvarar äskade medel.	Målet har uppnåtts.
Årliga avsättningar och/eller förtida inlösen av ITP (intjänad tjänstepension)	Har gjorts när ekonomin tillåter detta.	Målet är inte tydligt utvärderat.

skall göras, när ekonomin tillåter, för att minska pensionsskulden och framtida pensionsutbetalningar.

(Uppnått enligt vår bedömning)

Tilläggs mål som antogs 2014. Beskrivning:

Kiruna kommun har beslutat att stora delar av centrala Kiruna skall omlokaliseras p g a LKAB:s gruvdrift. För att klara denna stadsomvandling krävs det att erforderlig finansiering finns. Redovisning av detta skall ske både i resultaträkningen och som egen "därav"-rad under eget kapital i balansräkningen.

Finansieringen ska ske genom de utbetalningar av ersättningar som följer av redan tecknade, och kommande, civilrättsliga avtal mellan Kiruna kommun och LKAB.

Målet har uppnåtts.

Erhållna ersättningar ska oavkortat användas för stadsomvandlingsrelaterade kostnader.

Målet har uppnåtts.

Det ansamlade stadsomvandlingskapitalet skall aldrig vara negativt, det vill säga att de redovisade kostnaderna ej får överstiga redovisade intäkter.

Målet har uppnåtts.

Som en följd av utbetalda skadeståndsersättningar för stadsomvandlingen kan vi få stora variationer i årets redovisade resultat. I resultaträkningen ska kommunens ordinarie verksamhet följas upp separerad från stadsomvandlingen och därmed får kommunen och stadsomvandlingen egna "resultat". Om den ordinarie verksamhetens redovisade resultat är negativt ska åtgärdsplan upprättas och det negativa resultatet till det egna kapitalet inom tre år.

Målet har uppnåtts.

Av kommunstyrelsens redovisning framgår att sju av nio finansiella mål uppfyllts.

verksamheten

Mål för

Verksamhetsmässiga mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Ev kommentarer	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Kiruna kommuns Vision är en viljeinriktning för ett önskvärt framtida tillstånd och ett riktmärke för samtliga nedbrutna mål i kommunen och ska långsiktigt spegla en god ekonomisk hushållning utifrån ett verksamhetsperspektiv i Kiruna kommun.	Verksamhetsplaner finns och nedbrutna mål antagna.	Målet har delvis uppnåtts.
Medarbetarna har en god kompetens som upprätthålls, är långtidsfriska, är delaktiga i processer och beslut samt har ett positivt förhållningssätt till både kunder och arbetsgivare.		Målet har inte uppnåtts.
Kommuninvånarna upplever att kommunen erbjuder god service och erbjuder attraktiva miljöer att bo och leva i.	Mätning från kommuninvånarna saknas.	Målet har delvis uppnåtts.
Kommunen uppfattas som en god arbetsgivare med en tydlig värdegrund och en väl fungerande organisation som hjälper till att stärka dess varumärke.	Medarbetarenkät ej utförd. Baseras på nämndernas värdegrundsarbete	Målet har uppnåtts.

Av kommunstyrelsens redovisning framgår att ett verksamhetsmål uppfyllts, två uppfyllts delvis och ett inte alls uppfyllts.

3.2.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2017 är vid en sammantagen bedömning uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är delvis förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är vid en sammantagen bedömning delvis uppfyllda.

Kommunstyrelsen har vid en sammantagen bedömning bedömt att kommunen uppnått god ekonomisk hushållning.

3.3. Rät

tvisande räkenskaper

3.3.1. *Iakttagelser*

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 65,4 mnkr (+ 0,8 mnkr). Av lämnade resultatkommentarer redogörs för budgetavvikelsena.

Kiruna kommun särredovisar stadsomvandlingsresultatet från kommunens ordinarie verksamhet. Resultatet för kommunen som helhet är 65,4 mnkr, varav stadsomvandlingens resultat uppgår till 20,8 mnkr.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprätade enligt god redovisningssed.